

Písomný výstup pedagogického klubu (1. 9. 2021 - 31. 1. 2022)

Písomný výstup pedagogického klubu

1.	Prioritná os	Vzdelávanie
2.	Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúcu potreby trhu práce
3.	Prijímateľ	Súkromná spojená škola, ul. Biela voda 2, Kežmarok
4.	Názov projektu	Prepojenie vzdelávania s praxou v Súkromnej strednej odbornej škole, Biela voda 2.
5.	Kód projektu ITMS2014+	312011Z055
6.	Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti – prierezové témy.
7.	Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Beáta Kunová
8.	Školský polrok	01.09.2021- 31.01.2022
9.	Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.ssos-kezmarok.sk

Úvod

Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti – prierezové témy bude vytvorený pedagogickými zamestnancami, ktorí zastupujú vzdelávacie oblasti platného ISCED 3A, ako napr.: matematika a práca s informáciami, jazyk a komunikácia, človek a príroda, človek a spoločnosť a tiež pedagogickými zamestnancami vyučujúcimi odborné predmety.

Klub bude fungovať počas školských rokov, od septembra 2020 do januára 2023 (spolu 25 mesiacov) a jeho udržateľnosť vychádza z koncepcie nového modelu SOŠ, ktorého súčasťou sú „riešiteľské rady“ tímov pre vzdelávacie oblasti ISCED 3A.

Spôsob organizácie: stretnutia 2 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Varianta klubu: pedagogický klub s výstupmi.

Zameranie pedagogického klubu:

Pedagogický klub sa bude zameriavať na rozvoj čitateľskej gramotnosti v rámci vzdelávacích oblastí platného ISCED 3, ako prierezovej témy.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne čitateľskej gramotnosti žiakov naprieč vzdelávaním.

Čitateľská gramotnosť je dôležitou schopnosťou žiaka a nevyhnutným predpokladom pre ďalší osobnostný a profesijný rast žiaka.

Žiak s primeranou úrovňou čitateľskej gramotnosti dokáže:

- Hľadať súvislosti medzi javmi,
- Pýtať sa a hľadať odpovede,

- Vytvárať vizuálne a iné, zmyslové predstavy (myslieť abstraktne),
- Vytvárať hodnotiace posúdenia,
- Identifikovať najdôležitejšie myšlienky v texte (kriticky myslieť),
- Vytvárať syntézu poznania.

V rámci činnosti pedagogického klubu sa chceme zaoberať najefektívnejšími metódami a stratégiami pre rozvoj čitateľskej gramotnosti. Čitateľská gramotnosť má dve hlavné línie: základnú a kritickú. Základná zahŕňa znalosti, schopnosti, postoje uplatňované pri výbere textu a samotné čítanie s porozumením. Kritická čitateľská gramotnosť zahŕňa znalosti, schopnosti a postoje pri hodnotení informácií v texte s ohľadom na jeho obsahovú a formálnu stránku (napr. argumentácia), posudzovanie obsahu textu porovnávaním s vlastnými skúsenosťami, spôsob čítania a stratégia práce s textom. Obe zložky sú neoddeliteľné a vzhľadom ku komplexným potrebám spoločnosti a trhu práce sú pre absolventov SOŠ nevyhnutné.

Ďalšie činnosti, ktoré budú realizované v rámci pedagogického klubu:

- Tvorba Best Practice,
- Prieskumno-analytická a tvorivá činnosť týkajúca sa výchovy a vzdelávania a vedúca k zlepšeniu a identifikácii OPS,
- Výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód,
- Výmena skúseností v oblasti medzi-predmetových vzťahov,
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov,
- Diskusné posedia a štúdium odbornej literatúry,
- Identifikovanie problémov v rozvoji čitateľskej gramotnosti žiakov a možné riešenia.

Stručná anotácia

Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti - prierezové témy sa zaoberal nasledujúcimi témami:

- tvorba a zdieľanie Best Practice – efektívne metódy vzdelávania zvyšujúce úroveň čitateľskej gramotnosti,
- diskusné posedenie k preštudovanej odbornej literatúre súvisiacej s najnovšími poznatkami z oblasti čitateľskej gramotnosti,
- trojfázový model učenia sa,
- autentické učenie, čitateľské stratégie
- inovatívne didaktické materiály.

Kľúčové slová

Čitateľská gramotnosť, Best Practice, analýza, metódy.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom nášho výstupu je popísať aktivity zrealizované učiteľmi, členmi pedagogického klubu na zasadnutiach pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti – prierezové témy.

Priblíženie témy:

Schopnosť čítať a učiť sa prostredníctvom čítania je základnou akademickou zručnosťou, ktorá je dôležitá pre školskú úspešnosť vo všetkých oblastiach štúdia a na všetkých úrovniach vzdelávania. Nízka čitateľská gramotnosť študentov môže znižovať

efektívnosť ich učenia sa z dôvodu neporozumenia kľúčovým pojmom. Výsledky medzinárodných výskumov (PISA/OECD) poukazujú na nízku úroveň čitateľskej gramotnosti našich žiakov, čo má v konečnom dôsledku vplyv na ich školskú úspešnosť vo vzdelávaní na vyšších stupňoch. Klasické čítanie sa stáva pri súčasnej dostupnosti informačno-komunikačných technológií aktivitou, ktorá zaberá čas a mladí ľudia preferujú rýchlejšie zdroje informácií

Jadro:**Popis témy/problém****Problém:**

Problémom je neustále pretrvávajúca nižšia úroveň čitateľskej gramotnosti, ktorá sa overuje v rámci medzinárodných štúdií. Riešenie situácie, otázky ako zvýšiť úroveň čitateľskej gramotnosti našich žiakov, sme riešili počas zasadnutí nášho pedagogického klubu.

S odstraňovaním príčin problémov žiakov s porozumením zadania rôznych typov úloh by sa malo začať už v rámci edukácie na základných školách. U žiakov je potrebné vytvoriť pozitívny vzťah k čítaniu a je nutné, aby žiaci v školách prichádzali častejšie do styku (napríklad už pri samotnej výučbe čítania) s odbornými textami (primeranými ich veku). Konkrétne s takými, ktoré žiaka nútia dávať do súvisu informácie z textu (medzi sebou alebo s jeho vlastnými vedomosťami a skúsenosťami), uvažovať o nich a vyvodzovať z nich závery.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Odporúčame zamerať sa na čitateľské stratégie:

Skimming – najprv je potrebné materiál preletieť: listovať, pozrieť si obrázky, nadpisy, podnadpisy, zvýraznené slová, obsah. Toto úvodné zoznámenie sa s materiálom by malo slúžiť na rozhodnutie, či sa mu budeme venovať hlbšie alebo nie.

Scanning – skenovanie textu je zručnosť využiteľná, napr. keď hľadáme konkrétny údaj – telefónne číslo, odchod vlaku, informáciu.

Search reading – výskumné čítanie je technika, ktorou hľadáme kľúčové slová a frázy, ktoré pomáhajú nájsť špecifické informácie. Spája sa s podrobnejším štúdiom nájdeného výrazu alebo frázy príp. napísania poznámok. Celý text v tomto prípade nie je dôležitý.

Extenzívne čítanie – je čítanie dlhších, súvislých textov vyžadujúcich všeobecné pochopenie. Intenzívne čítanie – kratšie texty, výber špecifických informácií, presné detailné čítanie.

OPS – aplikácia PROR

Základné kroky tejto metódy sú:

Aktivity pred čítaním (Preread): Po prečítaní názvu kapitoly alebo článku rozmýšľajte, čo o téme viete. Potom si prečítajte nadpisy a podnadpisy a opäť rozmýšľajte, čo o téme už viete. Sformulujte si otázky, na ktoré treba po naštudovaní témy vedieť odpovedať. Sústreďte sa hlavne na to, čo je pre vás nové a neznáme. Ubezpečte sa, že viete o čom text presne je.

Čítanie (Read): Pred čítaním si rozdeľte text na časti. V každej časti si počas čítania podčiarkujte kľúčové slová a píšete si stručné poznámky na okraj textu. Tieto poznámky nemajú byť tak detailné ako podčiarknuté slová. Podčiarknuté slová majú byť poznámkami len doplnené a pomáhajú porozumeniu pri opätovnom čítaní ak je potrebné (napr. v rámci opakovania). Nepoužívajte zvýrazňovače, lebo zvädzajú vyznačovať príliš veľa informácií.

Usporiadanie nových informácií (Organize): Ak máte text prečítaný, kľúčové slová podčiarknuté a na okrajoch napísané dôležité poznámky, pokračujete v usporiadaní nových informácií. Vyberte všetko dôležité a usporiadajte vo forme pojmovej mapy alebo

grafu (je to dôležité hlavne pre vizuálne študijné typy) alebo informácie spracujte vo forme pomocných kartičiek. K textu sa vráťte len v prípade nejasností a potreby získať doplňujúce informácie. Veľa študentov si robí súhrn kľúčových informácií po každej kapitole, ak číta rozsiahlejší materiál. Tento sumár by nemal mať viac ako 2 – 3 strany a mal by obsahovať len kľúčové slová a podporujúce detaily v poznámkach. Odporúčame ako poznámku uviesť aj stranu v knihe, odkiaľ sme dôležitú informáciu získali. Po prezretí pripravených pojmových máp a kartičiek je dobré pripraviť si pravdepodobné otázky k textu a pokúsiť sa na ne odpovedať.

Opakovanie, precvičovanie (Review): Hovorte si učivo nahlas, dajte si otázku a nahlas na ňu odpovedzte. Presvedčte sa, či viete učivo prezentovať plynule. Použite konkrétne príklady tam, kde je to vhodné. Zopakovať si učivo je potrebné v týždni 2 – 3-krát, čo vám prinesie istotu a sebadôveru na skúške, kde knihu alebo materiál, z ktorého ste sa učili, nebudete mať k dispozícii.

Odporúčame vo vyššej miere aplikovať vizualizáciu hlavných pojmov. Prvým krokom by malo byť znázornenie hlavnej myšlienky, ktorá je často abstraktná. Je potrebné dať do myšlienkového mapy aj to, čo o téme študenti už vedia. Celkový obraz by mal reprezentovať účel čítania alebo obsah. Členenie obrazu by malo byť v súlade s členením textu. Podnadvisy by mohli byť spojovacím materiálom medzi sekciami obrazu. Obraz môže obsahovať aj mená, dátumy, definíciu i štatistické údaje.

Odporúčame aplikovať metódu EUR do edukácie, ktorá má potenciál rozvoja čitateľskej gramotnosti.

Ide o univerzálny trojfázový rámec pre učenie a rozvoj kritického myslenia vyučovania a učenia

E-U-R. Napovedá nám ako pripraviť učebnú situáciu, aby učiaci sa mozog žiaka dostal tie správne podnety v správnom čase a aby jednotlivé kroky učenia na seba logicky a prirodzene nadväzovali. Rešpektuje aktuálne poznatky o tom, ako sa žiaci učia a je jedným z konkrétnych prístupov pedagogického konštruktivismu. Tento rámec je využiteľný v každom ročníku, pričom v jednotlivých fázach tohto rámca možno využiť rôzne vyučovacie metódy.

1.fáza – evokácia: V tejto fáze vyvolávame u žiaka záujem o niečo napr. metódou brainstormingu, kde si aktívne vybavujú všetky vedomosti, ktoré majú o danej téme, pričom ich zapisujeme. Ide o rozhovor pred samotným učením sa, ktorý zaznamenávame, teda každý názor žiaka, či už správny, ale aj nesprávny. Správnosť sa overuje až v reflexii. Od učiteľa sa vyžaduje, aby bol poslucháčom a dal tak priestor hovoriť žiakom. Učiteľ je v pozícii kedy povzbudzuje žiakov k premýšľaniu a pozornému počúvaniu.

2.fáza – uvedenie si významu: V tejto fáze ide už o skutočné učenie sa. Žiaci sa oboznamujú s novými informáciami formou čítania textu, počúvania výkladu, sledovania filmu či rozhovoru, či iných aktivít. Spájajú si tu vedomosti z prvej fázy s novými informáciami. Za veľmi dôležité považujeme udržiavanie aktivity žiakov, ich záujem a energiu vytvorenú počas evokácie. Dôležité je ponúknuť žiakom takú aktivitu, kde majú možnosť aktívneho zapojenia sa do procesu učenia sa, aby sa mohli dozvedieť čo najviac o danej téme a mohli tak porovnať svoje predpoklady s realnými faktami.

3. fáza – reflexia: Počas tejto fázy si žiaci upevňujú nové vedomosti a aktívne menia svoje schémy porozumenia, aby zodpovedali novým informáciám.

Odporúčame aj v školskom roku 2021/ 2022 pokračovať v činnostiach nášho pedagogického klubu.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Beáta Kunová
12. Dátum	31.01.2022
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Anna Jurgovianová
15. Dátum	31.01.2022
16. Podpis	

Pokyny k vyplneniu Písomného výstupu pedagogického klubu:

Písomný výstup zahŕňa napr. osvedčenú pedagogickú prax, analýzu s odporúčaniami, správu s odporúčaniami. Vypracováva sa jeden písomný výstup za polrok.

1. V riadku Prioritná os – Vzdelávanie
2. V riadku špecifický cieľ – riadok bude vyplnený v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP
3. V riadku Prijímateľ - uvedie sa názov prijímateľa podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len "zmluva o NFP")
4. V riadku Názov projektu - uvedie sa úplný názov projektu podľa zmluvy NFP, nepoužíva sa skrátený názov projektu
5. V riadku Kód projektu ITMS2014+ - uvedie sa kód projektu podľa zmluvy NFP
6. V riadku Názov pedagogického klubu (ďalej aj „klub“) – uvedie sa celý názov klubu
7. V riadku Meno koordinátora pedagogického klubu – uvedie sa celé meno a priezvisko koordinátora klubu
8. V riadku Školský polrok - výber z dvoch možností – vypracuje sa za každý polrok zvlášť
  - september RRRR – január RRRR
  - február RRRR – jún RRRR
9. V riadku Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy – uvedie sa odkaz / link na webovú stránku, kde je písomný výstup zverejnený
10. V tabuľkách Úvod, Jadro a Záver sa popíše výstup v požadovanej štruktúre
11. V riadku Vypracoval – uvedie sa celé meno a priezvisko osoby/osôb (členov klubu), ktorá písomný výstup vypracovala
12. V riadku Dátum – uvedie sa dátum vypracovania písomného výstupu
13. V riadku Podpis – osoba/osoby, ktorá písomný výstup vypracovala sa vlastnoručne podpíše
14. V riadku Schválil - uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá písomný výstup schválila (koordinátor klubu/vedúci klubu učiteľov)
15. V riadku Dátum – uvedie sa dátum schválenia písomného výstupu
16. V riadku Podpis – osoba, ktorá písomný výstup schválila sa vlastnoručne podpíše.